

Mokrade a poľnohospodárstvo: Partneri pre rast (autor: BROZ)

Bratislava, 31. 1. 2014 (BROZ)

Každý rok si 2. februára pripomíname Svetový deň mokradí, biotopov, ktoré sú domovom vzácnych druhov rastlín a živočíchov - mnohé z nich sú dnes už kriticky ohrozené. V roku 2014 je nosnou témou aj vzťah mokradí a poľnohospodárstva a podpora partnerstva medzi ochranármi a hospodármi na ich ochrane a využívaní.

Mokrade sú jedným z najproduktívnejších ekosystémov a naši predkovia ich využívali ako výnosné kosné lúky a pasienky pre hospodárske zvieratá, ale aj na ťažbu dreva, trstiny, či prútia, na poľovačky a rybolov. Až moderné poľnohospodárstvo je zodpovedné za ich odvodnenie, vysušenie a premenu na ornú pôdu, v ostatných poklesla výška vodnej hladiny v dôsledku vodohospodárskych zásahov. V súčasnosti tento negatívny trend pokračuje, pričom sú už známe a overené poľnohospodárske systémy, ktoré existenciu mokradí podporujú a ich prírodné bohatstvo rozumne využívajú.

Tomáš Kušík, predseda Bratislavského regionálneho ochrannárske združenia (BROZ), ktoré sa ochrane mokradí dlhodobo venuje, zdôrazňuje: "Dôležitá je najmä podpora spolupráce medzi organizáciami zameriavajúcimi sa na priamu ochranu mokradí s rôznymi sektormi poľnohospodárstva a vodného hospodárstva". BROZ uskutočnilo už viacero projektov na Podunajsku a Záhorí, kde v spolupráci s vodohospodármi a poľnohospodármi obnovili lužné lesy, vodné toky, riečne ramená, vlhké lúky a trstinové porasty.

„V minulom roku sa nám podarilo obnoviť vlhké kosné lúky v území európskeho významu Čiližské močiare na ploche 16 hektárov vysievaním pôvodných druhov tráv a bylín, v súčasnosti udržiavame lúky o rozlohe väčšej ako 100 hektárov či už kosením alebo spásaním hospodárskych zvierat ako napr. na Veľkolélskom ostrove pri Komárne. Obhospodarovanie vlhkých lúk prispieva k vytváraniu potravných a hniezdnych možností pre vtáky, vyhovuje tiež obojživelníkom, žije tu aj najvzácnejší cicavec Podunajska, hraboš severský panónsky“ dodal Tomáš Kušík.

Tradičným spôsobom obhospodarovania krajiny Podunajska je aj kosenie trstinových porastov. V zime, keď rozmočená pôda zamrzla, sa trstina ručne kosila a následne používala ako konštrukčný materiál na strechy a ploty. Dnes už spracovanie trstiny na Slovensku takmer neexistuje a trstina sa nevyužitá hromadí v mokradiach po desaťročia, čo v konečnom dôsledku spôsobuje ich pomalý zánik. Ochránari kosia trstinu už tretí rok na viacerých lokalitách v okolí Dunaja na celkovej ploche 150 hektárov aj v rámci projektu LIFE Ochrana hraboša severského panónskeho (LIFE08 NAT/SK/000239).

Obnova riečnych ramien a vodných tokov je dôležitá nielen pre ochranu vtáctva, ale tieto mokrade sú aj významných producentom rýb. Jednou z aktivít BROZ je privedenie vody do bočných dunajských ramien, odrezaných od hlavného toku vodohospodárskymi úpravami. Sprietočené bolo Medved'ovské rameno, práce pokračujú na Veľkolélskom ramene a Čiližskom potoku, v rámci projektu LIFE Ochrana a obnova území NATURA 2000 v cezhraničnom regióne Bratislavy (LIFE10 NAT/SK/080) je naplánovaná aj obnova Devínskeho a Karloveského ramena v Bratislave.

BRATISLAVSKÉ REGIONÁLNE OCHRANÁRSKE ZDRUŽENIE

sídlo: Godrova 3/b, 811 06 Bratislava • kancelária/pošta: Na Riviére 7/A, 841 04 Bratislava
tel./fax: +421-2-5556 2693 • e-mail: broz@broz.sk • web: www.broz.sk

Cieľom ochranárov počas Svetového dňa mokradí je upozorniť verejnosť, že mokrade nie sú prekážkou pre hospodárenie v krajine, ale ich múdre využívanie môže prispieť rovnako k ich ochrane ako aj úžitku pre človeka.

Ďalšie informácie :

www.broz.sk , broz@broz.sk

Mgr. Michaela Bartíková, 0910 974 236